

Moje vzpomínka na Ladislava Hejdánka

Bohumil Doležal

in: forum24.cz — 29. 4. 2020, 2020

in: forum24.cz — 29. 4. 2020, 2020

◆ nekrolog, česky, vznik: 29. 4. 2020

◆ obituary, Czech, origin: 29. 4. 2020

Moje vzpomínka na Ladislava Hejdánka

Bohumil Doležal, Forum24.cz, 29. dubna 2020



Snímek z cholupické „tryzny“ za definitivně zakázaný časopis Tvář v září 1969: zprava doleva: Ladislav Hejdánek, Bohumil Doležal, básník Zbyněk Hejda, šéfredaktor Tváře Jan Nedvěd, výtvarník Josef Vyleťal, Dana Němcová, básník Andrej Stankovič, Jiří Němec. Další dva, co sedí zády k objektivu, se autorovi nepovedlo identifikovat. | FOTO: archiv Bohumila Doležala

Přečetl jsem si v četce, že zemřel Ladislav Hejdánek. Je to smutná zpráva, která tak nějak patří do dnešních špatných časů.

Jeho jméno je pro mne spojeno s lety, kdy se mi otevřel svět. Po dvouleté ohavné vojenské buzeraci jsem se v roce 1964 vrátil do trochu jiného světa, než byl ten, jež jsem před dvěma lety po promoci na FF UK opustil. Najednou bylo otevřeno daleko víc možností (režim se totiž začal pomalu sypat). Jenže ani já, ani mí nejbližší přátelé jsme se na novou situaci necítili být dost připraveni. Časopis Svazu spisovatelů „pro mladou literaturu“ Tvář, na němž jsme se podíleli, měl zpočátku technické problémy s tím, aby vůbec vycházel. Nezbylo nám, než se poohlédnout po starších, vzdělanějších a zkušenějších.

Láďa Hejdánek byl jedním z nich. Tvář záhy stála na triumvirátu Emanuel Mandler, Ladislav Hejdánek a Jiří Němec. Komunistický establishment to rychle vyčichal, a poté, co jsme v této sestavě vydali asi pět čísel, začalo jít do tuhého. Jedním z hlavních zdrojů problému byl Hejdánkův článek o Masarykovi (cenzura ho okamžitě zabavila), ale Láďa tam psal i vlastní filozofické články a sháněl texty dalších úctyhodných autorů. Měl velký podíl na tom, že kolem Tváře vznikl okruh zajímavých a schopných lidí. Bez něho by Tvář nebyla Tváří.

Komunistický požadavek z podzimu 1965, s nímž se tehdejší Svaz spisovatelů smířil, zněl: výměna šéfredaktora a proměna redakční rady – nesmějí v ní být Mandler, Hejdánek a Němec. To jsme odmítli a časopis ke konci roku 1965 zanikl. Ne tak skupina. Pravidelně jsme se scházeli, připravili a vydali dva sborníky, pořádali veřejné diskuzní večery (to v rozkládajícím se režimu poloviny šedesátých let bylo možné). A když pak byla Tvář v roce 1968 na krátký čas obnovena, podílel se na ní Hejdánek těch pár měsíců vlastně ještě výrazněji (někteří blízcí spolupracovníci se po ruské invazi ocitli na čas v zahraničí).

Nakonec se zúčastnil i závěrečného výletu a následné „pohřební hostiny“ za definitivně zakázanou Tvář v září 1969 – zmiňuji to jen proto, že z této akce mám k dispozici jakousi fotodokumentaci (viz obrázek výše). Bylo to zábavné i smutné zároveň. Všichni jsme cítili, že se něco uzavřelo, a tušili jsme, že se to uzavřelo navždy.

Láďa Hejdánek se na konci šedesátých let angažoval i v evangelickém měsíčníku Křesťanská revue, v časopisu s úctyhodnou tradicí. Jeho zásluhou je, že někteří lidé z Tváře (já taky) tam publikovali pár textů. Pro mě osobně to bylo docela důležité a pomohlo mi to při navazování porušené životní kontinuity.

Naposledy jsme se viděli loni v květnu. Umřel náš společný kamarád z Tváře (a její někdejší šéfredaktor) Jan Nedvěd. Láďa se ze zdravotních důvodů nemohl pohřbu zúčastnit, ale dohodli jsme se, že ho navštívím. Mluvili jsme pak i o Tváři. Ujistil jsem ho, že zrovna pro Tvář udělal víc než dost (víc než třeba já) a že mi pomohl se zorientovat ve světě. Nikdy na to nezapomenu.

Z celého užšího okruhu Tváře už žiju jen já a rusista Karel Štindl. Po Láďově smrti si připadám v dnešním marasmu ještě opuštěnější.